

Shri Shivaji Education Society Amravati's

**Shri Shivaji Arts, Commerce & Science College,
Motala, Dist. Buldhana (M.S.)**

(NAAC Re-accredited with C Grade with CGPA 1.86)

◊ Permanently affiliated to Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati ◊ Recognition of UGC, New Delhi Under Section 2F & 12B OF UGC Act 1956 ◊
◊ College Code : 317, Town Code : 072 Ph. & Fax : 07267-295324 ◊ e-mail : ssacscm317@gmail.com ◊ Website : www.sscmotala.ac.in ◊ Cell : 9422945519 ◊

Shri. Harshavardhan P. Deshmukh

President
Shri Shivaji Education Society, Amravati

Dr. G. N. Jadhao

Principal
M.A. Ph.D. B.Ed.

Out Word No. SSACSCM/.....

Date : .....

7.2.1 Describe two best practices successfully implemented by the Institution as per NAAC format provided in the Manual.

Content:

- 1) Best Practice-I
- 2) Best Practice-II
- 3) Photographs and News related to Best Practice

IQAC CO-ORDINATOR
Shri Shivaji Arts, Commerce
and Science College, Motala

Principal
Shri Shivaji Arts, Commerce
& Science College Motala,
Dist. Buldhana

Best Practice-I

1. Title of Practice

"CONNECT TO ENVIRONMENT THROUGH NATURE CLUB"

2. Objectives of the Practice:

- Sensitize, motivate and educate students and staff about environment conservation
- To create Awareness & interest of students about conservation of nature and its resources.
- To encourage a more attentive and sensible attitude towards environmental problems.
- To inspire the youths to keep their surroundings green and clean by various methods.
- To create opportunities to learn and become better green leaders of tomorrow.

3. Context:

Our college has implemented the best practice "Connect with Environment through Nature Club" Under this activity we educate, inspire and aware students about economic value of nature and natural resources. We are also aware of the rights and duties of students regarding nature and make them familiar with the same.

4. The Practice:

College has been established "Nature Club" which is monitored and mentored by the teachers and biological Society. This Nature club comprises active students of Arts, Commerce and Science faculty. Prior to the at the beginning new academic session, the mentor calls the meeting and in this meeting planned is prepared for activities conducted throughout the session. The college undertakes following activities regularly for students

- Department of Botany & NSS organized workshop on Nursery Mangement & Inauguration of Vrukshamitra Yojana on 13/09/2022. Organized Tree Plantation at Adopted Village Sarswati vidyalaya Didola Bk. on 20/09/2022.
- Department of Botany & NSS Organized Tree Plantation programe at Miyawaki Project Sindkhed (Lapali) & Jaipur respectively on 16/11/2022 & 22/11/2022.
- Department of Botany & NSS organized Eco-friendly Raksha Bandhan dated on 10/08/2022 an eco- friendly Rakhi is made of sustainable materials such as recycled paper, natural fibres like jute or cotton, biodegradable materials, and plantable elements like seeds.
- From last 4 years Department of Botany in collaboration with Nature Club have been starting campaign to conserve Palas tree (*Butea monosperma*) since, during 'Pola festival branches and roots are brought to home. We are trying to make people aware by distributing leaflets this tradition and they can worship trees by changing the form of tradition slightly.
- Cleanness drive in college campus on 10/10/2022 was arranged by the department of NSS. About 74 students along with teaching and non-teaching staff participated in cleanness drive
- Tree plantation organized Department of NSS on the occasion of Independence Day 15 August 2022.
- Department of Botany and NSS Celebrate World Forest Conservation Day On 23 July 2022.

- Department of Botany organized a one day workshop on Eco- friendly "Natural Color Preparation" dated 06/03/2023 on the occasion of Holi
- Organic farming training workshop for farmers was organized on 06/01/2023
- Department of Zoology celebrated "World Sparrow Day on 20/03/2023. On this occasion students makes Nest for sparrows
- Department of Zoology Celebrate wildlife week 02 to 08 October 2022. Various Activities are organized this week.
- College installed Apiculture and Vermicomposting units to make campus eco-friendly
- Rain Water Harvesting: College has a lake as well as roof water harvesting near Bore well
- The college takes all the possible efforts to conserve the existing flora and fauna within the campus.
- Plants were donated to every final year student the college in Degree distribution ceremony held in the college.

5. Evidence of Success:

- Due to the establishment of the nature club, students advocate plastic free campaign.
- Students connect with nature by tying Rakhi's to the trees.
- College campus boasts having of 272 tree plants.
- We maintain a plastic-free campus on last Thursday of every month which is one of the initiatives to control pollution.
- Staff and students are following "No Vehicle Day" last Thursday in every month.
- We claim 93% success to felling of Palas tree after conduction of campaign at village Waghapur.

6. Problems Encountered and Resources Required:

- The Green Campus initiative is rather expensive practice.
- Scarcity of water in College campus is the major problem in maintaining campus green especially during summer season. I
- Adequate funds.
- It needs expert advice and an investment of resources
- It is difficult to dedicate time.

7) Contact Details:

Name of the Principal: Dr G. N. Jadhao

Name of the Institution: Shri Shivaji Arts, Commerce and Science College, Motala, Dist. Buldana Pin Code: 443201

Work Phone: 07267-245324

Website: www.sscmotala.ac.in

Mobile: 9422945519

Email: clg_mot_sac@sesa.org

Best Practice-II

1) Title of the Practice: Rainwater Harvesting and Artificial Recharge of ground water in college campus.

2) Objectives of the Practice:

- To meet increasing demand of water and raise the underground water table
- Effective water augmentation, conservation and management

3) The Context:

Our college have Rain water harvesting like surface runoff harvesting and roof top rainwater harvesting in which precipitation that falls on a site is diverted, captured and stored for use on site is diverted, captured and stored for use on site.

4) The Practice: Surface run off harvesting and roof top rainwater harvesting is developed in the college campus. Roof top water of all buildings was collected by PVC pipes (120 mm) and captured near borewell Farm pond created near ladies hostel.

5) Evidence of Success:

- Both projects are physically built and properly functioning in the campus.
- Photographs are available

6) Problems encountered and Resources Required:

Financial problem raised and were solved by administration and labour work by NSS, NCC and staff volunteers.

Technical help was not sought from outside & solved by self-motivation

Advantages of implementing rain-water harvesting:

Reduced Water Bills

Rainwater harvesting systems are cost-effective, provide high-quality water, lessens dependence on wells and are considerably easy to maintain since they are not utilized for drinking, cooking or other sensitive uses. The all-around expenditures used in setting up harvesting methods are much cheaper compared to other purifying or pumping means. The cost of recharge to the subsurface reservoir is also lower than the surface reservoirs.

Ecological benefit

Storing water underground is environment-friendly. The ecological benefits of rainwater harvesting are immense. It minimizes the impacts of flooding by funneling the off water into large tanks for recycling and helps reduce the load placed upon drainage systems. No land is wasted for storage purpose and no population displacement is implicated therefore, groundwater is not directly exposed to evaporation and pollution. Additionally, it helps minimize the possibility of rivers drying up.

Reduces erosion and flooding around buildings

It reduces soil erosion and flood hazards by collecting rainwater and reducing the flow of storm water to prevent urban flooding. Most buildings that utilize rainwater harvesting systems have a built-in catchment area on top of the roof, which has a capacity of collecting large volumes of water in case of rainstorms.

7) Contact Details:

Name of the Principal: Dr G. N. Jadhao

Name of the Institution: Shri Shivaji Arts, Commerce and Science College, Motala, Dist. Buldana Pin

Code: 443201

Work Phone: 07267-245324

Website: www.sscmotala.ac.in

Mobile: 9422945519

Email: clg_mot_sac@sesa.org

Photographs and News related to Best Practice:

देशोन्नती

दत्तक ग्राम डिडोळा येथे वृक्षारोपण

देशोन्नती वृत्तसंकलन...

बुलढाणा ■ श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोलाळा यांच्या वतीने दत्तक ग्राम डिडोळा येथे २० सप्टेंबर रोजी वृक्षारोपण कार्यक्रम वनस्पतीशाख विभाग, पर्यावरण संवर्धन समिती व राष्ट्रीय सेवा योजना यांच्या संयुक्त विद्यमाने सर्वस्वती विद्यालय डिडोळा येथे आयोजित करण्यात आला होता.

कार्यक्रमाला प्राचार्य डॉ.गजानन जाधव, तहसिलदार डॉ.सारिखा भगत, वनपाल प्रशांत राजपूत, वनरक्षक एस. बी.खुले व विठ्ठल दिघे हे उपस्थित होते. ३०० वृक्षारोपणे वृक्षारोपण मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. वृक्षारोपणासाठी आपलेले झाडे महाविद्यालयातील रोपवाटिकेत विद्यार्थी सहभागातून तयार करण्यात आली आहे. वृक्षारोपणामध्ये प्रामुख्याने देशी प्रजातीच्या शिंच, बेहडा, अमलताश व रिठा सारख्या झाडांची लागवड करण्यात आली. मान्यवरांचे स्वागत सर्वस्वती विद्यालयाच्या लेखिम व डोल ताशा पथकाने केले. वृक्षारोपण नंतर विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शन समा घेण्यात आली. यावेळी प्राचार्य डॉ गजानन जाधव, डॉ.सारिखा भगत, पाटणे, प्रशांत राजपूत, एस.बी.खुले, दिगंबर पाटील, सतीश सिराळ व विठ्ठल दिघे मंचवार उपस्थित होते. यावेळी प्रमुख अतिथी डॉ.सारिखा भगत व डॉ. गजानन जाधव यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. सूत्रसंचालन वनस्पती शाख विभागप्रमुख डॉ.प्रविण डेंग व आमदार राष्ट्रीय सेवा योजना समन्वयक प्रा.दादा मनगटे यांनी मानले.

कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी प्रा. निलेश रहाटे, प्रा.नागेश गडवार, प्रा. डॉ.अमय लावूर, प्रा.डॉ.अरुण गवारे, प्रा.शुभम साखरे, प्रा.दादा मनगटे व डॉ. चित्रा मोरे यांनी प्रयत्न केले. यावेळी प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. (का.प्र.)

Deshonnati Edition
 Sep 24, 2022 Page No. 5
 Powered by - oteletto.com

7.2/1: Tree Plantation at Adopted Village Didola Bk.”(500 Trees Pantation)

IQAC CO-ORDINATOR
 Shri Shivaji Arts, Commerce
 and Science College, Motala

Principal
 Shri Shivaji Arts, Commerce
 & Science College Motala,
 Dist. Buldhara

Appreciation Letter By Gram panchayat Didola Bk:

ग्रामपंचायत कार्यालय - डिडोला बु।।		
पंचायत समिती मोताळा जि.बुलडाणा		
श्री. संतोष काशिराम भोयले सरपंच फोन नं. 9822178851	श्री. अनुराग मधुकर वाघ उपसरपंच फोन नं. 9785129680	श्री. विनीत लखंडकर सपिन फोन नं. 9423447043
जम.क्र.	दिनांक 23/09/2022	
<h2>Appreciation Letter</h2> <p>Respected Principal, Shri Shivaji Arts, Commerce and Science College, Motala, our Department of Botany in collaboration with the Department of National Service Scheme organize tree plantation at Didola Bk on Tuesday, 20/09/2022. Our teacher and students actively participated in planting 500 indigenous trees and contribute to tree plantation.</p> <p>We are thankful for our college work in the contribution to environmental conservation!</p> <p style="text-align: center;"> सरपंच ग्राम पंचायत डिडोला बु.</p>		

IQAC CO-ORDINATOR
Shri Shivaji Arts, Commerce
and Science College, Motala

Principal
Shri Shivaji Arts, Commerce
& Science College Motala,
Dist. Buldana

Photographs and News related to Best Practice:

Latitude: 20.682954
Longitude: 76.207271
Elevation: 323.2247 m
Accuracy: 6.1 m
Time: 03-21-2023 13:43
Note: aa

Powered by NoteCam

7.2/3: On the occasion of world Forest Conservation Day Student contribute to packing bags to Nursery Development

श्री शिवाजी महाविद्यालय मोताळा येथे जागतिक वन दिवस साजरा

जनसंचलन/बुलडाणा
श्री शिवाजी शिक्षण संस्था अमरावती द्वारा संचालित श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक २१ मार्च रोजी वनस्पतीशास्त्र विभागाद्वारे जागतिक वन दिवस साजरा करण्यात आला. हा कार्यक्रम वनस्पतीशास्त्र विभाग व सामाजिक वनीकरण मोताळा यांच्या सामंजस्य करारांतर्गत घेण्यात आला. सदर कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. गजानन जाधव हे अध्यक्ष म्हणून लाभले. तर प्रमुख उपस्थितीत

मोताळा वनपरिक्षेत्र विभागाचे आर.एफ.ओ श्री विश्वास थोरात साहेब उपस्थित होते. हा दिवस दरवर्षी २१ मार्चला साजरा करण्यात येतो. संयुक्त राष्ट्र संघाने २८ नोव्हेंबर २०१२ ला जागतिक वन दिवस साजरा करण्याचा ठराव मंजूर केला. २१ मार्च २०१३ रोजी प्रथमच आंतरराष्ट्रीय वन दिन साजरा करण्यात आला. वनांचा मानवी जिवनाशी असलेला सखळ संबंध, जंगलावर अवलंबून असणारी प्राचीन औषध प्रणाली आणि सोबतच जंगलावर आपली उपजीविका भागवणाऱ्या

जमाती आणि जैवविविधता याबाबत लोकांमध्ये जागरूकता पसरवण्यासाठी आणि जंगल निर्माण, संवर्धन आणि संरक्षणाच्या उद्देशांसाठी संयुक्त राष्ट्र संघाने २०१२ पासून २१ मार्च हा दिवस जागतिक वन दिन म्हणून साजरा करण्याचे ठरवले. सदर कार्यक्रमास महाविद्यालयातील वाणिज्य विभाग प्रमुख डॉ. सुनील मामलकर, प्राणीशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. अभय ठाकूर रसायनशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. भास्कर भिसे, प्रा. डॉ. अरुण गवारे उपस्थित होते. कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयातील

प्राध्यापक शिक्षकेतर कर्मचारी तसेच विद्यार्थी बहुसंख्य उपस्थित होते. सदर कार्यक्रमाचे आयोजन वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. प्रवीण डेंग, प्रा. शुभम साखरे तसेच प्राध्यापिका सो रहाटे यांनी आयोजन केले होते.

IQAC CO-ORDINATOR
Shri Shivaji Arts, Commerce
and Science College, Motala

Principal
Shri Shivaji Arts, Commerce
& Science College, Motala
Dist. Buldana

Photographs and News related to Best Practice:

Unnamed Road, Maharashtra 443103, India

Latitude 20.688330° Longitude 76.300410°

LOCAL 10:59 AM GMT 05:29 AM TUESDAY 22.11.2022 ALTITUDE 295 METER

7.2/3: Tree Plantation programe at Miyawaki Project Sindkhed Lapali & Jaipur respectively on 16/11/2022 & 22/11/2022.

सिंदखेड महाश्रमदनात शिवाजी महाविद्यालयाचा सहभाग

मोताळा, १६ नोव्हेंबर (गुड इन्डिनिंग सिटी) : स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथील प्राचार्य डॉ गजानन जाधव यांच्या मार्गदर्शनात, राष्ट्रीय सेवा योजना, राष्ट्रीय छात्र सेना विभागातील विद्यार्थी तसेच महाविद्यालयातील प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी दिनांक १६ नोव्हेंबर रोजी सिंदखेड प्रजा येथे माझी वसुंधरा ३.० अभियानात सहभाग घेतला. सिंदखेड प्रजा हे गाव सर्वांगीण विकासाच्या कक्षाविरुद्धात संपूर्ण राज्यात प्रसिद्ध आहे. वॉटर कप स्पर्धा नंतर सिंदखेड प्रजा गावाने माझी वसुंधरा अभियानात सहभाग घेतला आहे.या अभियानांतर्गत स्वच्छ गाव, हरित गाव असा उपक्रम गावकऱ्यांनी श्रमदानातून हाती घेतला आहे. गावाच्या टेकड्यांवर असलेल्या अडीच एकर जमिनीत दहा हजार झाडे लावण्याचा उपक्रम गावकऱ्यांनी घेतला आहे. त्यासाठी १६ नोव्हेंबर रोजी महाश्रमदानाचे आयोजन करण्यात आले होते. गावातील सरपंच, उपसरपंच, पाणी फाऊंडेशन चे विभागीय समन्वयक, तालुका समन्वयक यांनी तालुक्यातील विविध संस्था,महाविद्यालय यांना या अभियानांतर्गत श्रमदानात सहभागी होण्याचे आव्हान केले होते, याला प्रतिसाद देत श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय येथील प्राचार्य, प्राध्यापक, विद्यार्थी तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी सिंदखेड प्रजा गावी आपली उपस्थिती दिली. श्रमदानातून मिवावाकी पद्धतीने दहा हजार झाडे लावण्याचा उद्देश आहे.वृक्षांची मिवावकी पद्धत म्हणजे लहान खड्डांमध्ये अनेक प्रकारचे वृक्ष एकसारखे असतात. लहान क्षेत्रांमध्ये एकत्र असणारी अनेक यादृच्छिक झाडे जवळजवळ लागून हरिच्या झाडास समृद्ध करतात आणि जमिनीची समृद्धी वाढवतात.मिवावकी पद्धतीत समाजाचा सहभाग घेऊन वृक्षारोपण केले जाते. रोपे लावल्यानंतर दहा वर्षांच्या कालावधीत दाट जंगल तयार होण्यास सुरुवात होते. उद्घाटन बुलढाना जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी डॉ. ह.पी. तूमोड यांनी केले, प्रमुख उपस्थितीत मोताळा तहसीलदार सारिका भगत, वन परिक्षेत्र अधिकारी नेहा मुरकुटे उपस्थित होते. या अभियानात महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ गजानन जाधव, उपप्राचार्य डॉ सुनिल मामलकर, प्रा. अविनाश मेहेरकर, प्रा.दादा मनाटे, प्रा. डॉ अमय ठाकरे, प्रा. डॉ. प्रविण ठेंग, प्रा. दिनेश ढगे, प्रा.नंदा मास्कर,प्रा. डॉ. चित्रा मोरे, प्रा. भास्कर भिसे, प्रा. नामश गडवार् ,प्रा. शुभम साखरे, प्रा पुरुषोत्तम चाटे, प्रा.डॉ.चंद्र सरोडे, प्रा. सुभिया बेहेरे, प्रा.प्रातीक तायकी, शुभांग धुरंदर तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.

PLANET FASHION

Buldana's Largest Branded Menswear Company Showroom

Formal & Casual Shirt

T-shirt

Jeans

Trousers

Suit & Blazer

Address: Shop No. 17, 18, Jijamata Stadium Complex, BULDHANA. Ph: 9623 936 236

सिंदखेड येथे वृक्ष लागवडीचा विश्वविक्रम

मोताळा, १७ नोव्हेंबर (गुड इन्डिनिंग सिटी) : तालुक्यातील ग्राम सिंदखेड येथे मिवावकी वृक्ष लागवड अंतर्गत १०००० वृक्ष-लागवड करण्यात आली.ही वृक्षलागवड तब्बल दोन एकरावर पाच तासात पूर्ण करण्याचा विक्रम या गावाने केला. या कार्यक्रमाला जिल्हाधिकारी एच पी तुमोड, गट विकास अधिकारी मोहोड, तहसीलदार सारिका भगत,शिवाजी कॉलेज चे प्राचार्य जाधव सर, वन परीक्षेत्र अधिकारी वनविभाग श्रीमती मुरकुटे व सामाजिक वनीकरणचे धोराल सर, मंडळ कृषी अधिकारी ककाळ सर, पाणी फाऊंडेशन चे सुखदेव भोसले,ब्रह्मदेव गिर्हे,निलेश बढे व कृषी सहायक संघटना, ग्रामसेवक संघटना शालेय विद्यार्थी उपस्थित होते. पानी फाऊंडेशन व से ट्रीज यांच्या संयुक्त विद्यमाने मोताळा तालुक्यातील सिंदखेड व जयपुर या गावांची मिवावकी जंगलासाठी निवड करण्यात आली आहे, यातील सिंद-

खेड येथे आज वृक्षारोपण करण्यात आली. तीन दिवसांचे लागवडीचे नियोजन असताना योग्य नियोजन व उत्साही श्रमकरी यांच्यामुळे फक्त ५ तासात १०,००० वृक्ष लागवड करून नवा विक्रम गावाने रचला आहे. या जंगलामुळे परिसरातील २० विभिन्न परिसरातील निराम्य समृद्ध होण्यासाठी मोठी मदत होणार आहे, यामुळे तालुक्याच्या वैभवात मोठी भर पडणार आहे अशी माहिती से ट्रीज चे चैतन्य जोशी यांनी दिली. या श्रमदानामध्ये सहकार विद्या मंदिर, एम ड एस् हायस्कूल, छत्रपती शिवाजी कॉलेज मोताळा यांचे विद्यार्थी व शिक्षक वृद्ध आदी उपस्थित होते.

मिवावकी प्रकल्प जिल्हासाठी गौरवाची बाब-जिल्हाधिकारी सिंदखेड येथे झालेला मिवावकी प्रकल्प बुलढाना जिल्हासाठी एक गौरवाची आणि अस्मानाची बाब आहे असे प्रतिपादन माननीय जिल्हाधिकारी यांनी आपल्या प्राबोधानमध्ये केली यावेळी उपस्थित शालेय विद्यार्थ्यांना त्यांनी या झाडांचे पालकत्व स्वीकारण्याची आवाहानही केले.

IQAC CO-ORDINATOR
Shri Shivaji Arts, Commerce
and Science College, Motala

Principal
Shri Shivaji Arts, Commerce
& Science College Motala
Dist. Buldhana

Photographs and News related to Best Practice:

7.2/4: Organic farming training workshop for farmers. (Farmer visited to vermi-compost Unit)

तरुण भारत
 Akola Main | 2023-01-08 | Page-7
 epaper.tarunbharat.net

शिवाजी महाविद्यालयात शेतकरी प्रशिक्षण कार्यशाळा

♦ मोताळा, ७ जानेवारी
 स्थानिक शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात वनस्पतीशास्त्र विभाग व पाणी फाउंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने शेतकऱ्यांसाठी सॅट्रिय शेती प्रशिक्षण कार्यशाळेचे आयोजन शुक्रवार, ६ जानेवारी रोजी करण्यात आले होते. या कार्यशाळेचे उद्घाटन प्राचार्य डॉ. गजानन जाधव यांच्या हस्ते करण्यात आले. यावेळी प्रमुख उपस्थिती मध्ये सुखदेव भोसले (क्षेत्रीय समन्वयक, पाणी फाउंडेशन), राजेश हिवरे (प्रशिक्षक), तुषार राऊत (तांत्रिक प्रशिक्षक), ब्रह्मदेव गिन्हे, निलेश बढे, इरफान पठाण, सचिन महाजन (सरपंच, अत्री), तुळशीराम मापारी व प्रा अविनाश मेहेरकर मंचकावर उपस्थित होते. रासायनिक खते व कीटकनाशके यांच्यामुळे जीवसृष्टीवर पर्यायाने मानव जातीवर होणारा परिणाम लक्षात घेता

सॅट्रिय शेती प्रशिक्षण कार्यशाळेत उपस्थित अधिकारी व शेतकरी सॅट्रिय शेती काळाची गरज असल्याचे प्रतिपादन प्राचार्य डॉ. गजानन जाधव यांनी अध्यक्षीय भाषणातून केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. प्रवीण ठेंग व आभार प्रा. चाटे यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी प्रा. शुभम साखरे, प्रा. नागेश गड्डवार व डॉ. सुप्रिया बेहरे यांनी सहभाग घेतला. प्रशिक्षणासाठी शेतकरी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. (तमा वृत्तसेवा)

श्री शिवाजी महाविद्यालयात शेतकरी प्रशिक्षण कार्यशाळा संपन्न

मोताळा, ६ जानेवारी (गुड इक्विनिंग सिटी) : स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे वनस्पतीशास्त्र विभाग व पाणी फाउंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने शेतकऱ्यांसाठी सॅट्रिय शेती प्रशिक्षण कार्यशाळाचे आयोजन ६ जानेवारी २०२३ रोजी शुक्रवारला करण्यात आले होते. सदर प्रशिक्षण कार्यशाळेचे उद्घाटन प्राचार्य डॉ गजानन जाधव यांच्या हस्ते करण्यात आले. कार्यक्रमाला अध्यक्ष स्थानी प्राचार्य डॉ गजानन जाधव, प्रमुख उपस्थिती मध्ये मा.सुखदेव भोसले (क्षेत्रीय समन्वयक, पाणी फाउंडेशन), राजेश हिवरे (प्रशिक्षक), तुषार राऊत (तांत्रिक प्रशिक्षक), ब्रह्मदेव गिन्हे, निलेश बढे, इरफान पठाण, सचिन महाजन (सरपंच, अत्री), तुळशीराम मापारी व प्रा अविनाश मेहेरकर मंचकावर उपस्थित होते. रासायनिक खते व कीटकनाशके यांच्यामुळे जीवसृष्टीवर पर्यायाने मानव जातीवर होणारा परिणाम लक्षात घेता सॅट्रिय शेती काळाची गरज असल्याचे प्रतिपादन माननीय प्राचार्य डॉ गजानन जाधव यांनी अध्यक्षीय भाषणातून केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक वनस्पतीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ प्रविण ठेंग व आभार प्रा. चाटे यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी प्रा. शुभम साखरे, प्रा. नागेश गड्डवार व डॉ सुप्रिया बेहरे यांनी परिश्रम घेतले. प्रशिक्षणासाठी शेतकरी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. प्रशिक्षण कार्यशाळा कार्यक्रमाची सांगता रात्रीताने करण्यात आली.

IQAC COORDINATOR
 Shri Shivaji Arts, Commerce
 and Science College, Motala

Principal
 Shri Shivaji Arts, Commerce
 & Science College Motala,
 Dist. Buldana

श्री शिवाजी महाविद्यालयात पर्यावरण पूरक रंग निर्मिती

मोताळा, ६ मार्च (गुड इव्हनिंग सिटी) : स्थानिक श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे प्राचार्य डॉ गजानन जाधव यांच्या मार्गदर्शनात एकदिवसीय पर्यावरण पूरक रंग निर्मिती कार्यशाळेचे आयोजन दिनांक ६ मार्च २०२३ रोजी करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे आयोजन वनस्पतीशास्त्र विभाग व नैचर क्लब यांच्या संयुक्त विद्यमाने करण्यात आले होते. या कार्यशाळेच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ.गजानन जाधव, कार्यशाळेचे उद्घाटक प्रा.सुनील मामलकर व प्रमुख उपस्थितीमध्ये प्रा.नंदा भास्कर, प्रा. दिनेश दगे, भौतिकशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ सुप्रिया बेहेरे व आय. ब्यू. ए. सी. समन्वयक प्रा.मेहेकर हे होते. धुलीवदनाच्या सणाला फार मोठ्या प्रमाणात कृत्रिम रंगांचा सर्रास वापर केल्या जातो. हे रंग आपल्या आरोग्याला व पर्यायाने निसर्गाला हानिकारक आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये जनजागृती घडवून आणणे व त्यांना पर्यावरण पूरक रंग निर्मितीचे प्रशिक्षण देऊन त्यांना व्यावसायिक बनवणे हा कार्यशाळेचा उद्देश होता. कार्यशाळेमध्ये पल्स, बीट, हळद पालक, काटेसावर, घंटीफुल आदी वृक्षाची पाने व फुले वापरून नैसर्गिक पर्यावरण

पूरक कोरडा व ओला रंग तयार करण्यात आला. यावेळी मोताळा तहसीलच्या तहसीलदार डॉ.सारिका भगत यांनी भेट देऊन विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. कार्यशाळेत तयार केलेला रंग सर्व उपस्थित मान्यवरांना भेट म्हणून देण्यात आला. कृत्रिम रंगाचे दुष्परिणाम लक्षात घेता पर्यावरण पूरक रंग वापरणे ही काळाची गरज असल्याचे मत कार्यशाळेचे उद्घाटक प्रा सुनील मामलकर यांनी व्यक्त केले. पर्यावरण पूरक रंग वापरण्याचे आवाहन यावेळी प्राचार्य डॉ.गजानन जाधव यांनी केले. कार्यशाळेचे समन्वयक वनस्पतीशास्त्र विभागप्रमुख डॉ.प्रविण ठेंग व आयोजन सचिव प्रा.शुभम साखरे हे होते. या कार्यशाळेला प्रा.डॉ अभय ठाकूर, प्रा.चित्रा मोरे, प्रा.भास्कर भिसे, प्रा.प्रतीक गायकी, प्रा. परग ब्राह्मणकर, प्रा.विष्णू भगिले, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

7.2/5: Natural Color Preparation at college

श्री शिवाजी महाविद्यालयात वन्यजीव सप्ताहनिमित्ताने पोस्टर व मॉडेल सादरीकरण स्पर्धा संपन्न

बुलढाणा

श्री शिवाजी शिक्षण संस्था संचालित श्री शिवाजी महाविद्यालय मोताळा जि. बुलढाणा येथील प्राणिशास्त्र विभागाच्या अंगरत प्राचार्य डॉ. गजाननराव जाधव सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली वन्यजीव सप्ताह 2023 च्या निमित्ताने पोस्टर व मॉडेल सादरीकरण स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाचे अध्यक्षीय स्थान महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. गजाननराव जाधव सर यांनी भूषविले तर प्रमुखपाहुणे म्हणून मा. समाधान वाघ गटशिक्षणधिकारी मोताळा यांचे उपस्थिती लाभली. या स्पर्धेमध्ये महाविद्यालयातील 30 विद्यार्थ्यांनी स्वयंपूर्ताने सहभाग घेतला. जगभरातील प्राण्यांच्या

अनेक जाती दुर्मीळ तर काही नष्ट होण्याच्या मार्गावर आहेत. अशा प्राण्यांच्या प्रजाती नव्याने निर्माण व्हाव्यात व निसर्गाच्या चक्रामध्ये त्यांचे महत्त्व ओळखून त्यांची संख्या वाढविण्यासाठी प्रयत्न करणे आवश्यक आहे असा संदेश विद्यार्थ्यांनी दिला. भारतीय संस्कृतीमध्ये प्राण्यांवर प्रेम व दया करणारे अनेक सण-उत्सव आहेत; पण त्याविषयी जनजागृती फारशी दिसून येत नाही. त्यामुळे अशा कार्यक्रमा

निमित्त प्राण्यांवर दया करणे, त्यांची गरज, महत्त्व व मानवी जीवनाच्या कल्याणातील योगदान याबाबत चर्चा होणे गरजेचे आहे. तसेच मानवी जीवन सुखकर होण्यासाठी, निसर्गाचे संतुलन राखण्यासाठी व वन्य प्राण्यांची योग्य प्रमाणात संख्या ठेवण्यासाठी सर्व पातळीवर प्रयत्न होण्यासाठी जनजागरूकता व्हावी, या अनुषंगाने या सप्ताह निमित्त चर्चा व जनजागृती झाली तरी सुद्धा हा सप्ताह सफल झाला.

असे म्हणता येईल. या स्पर्धेत प्रथम क्रमांक कु. महिमा अहिरे द्वितीय क्रमांक कु. मुशीरा शेख तर तृतीय क्रमांक नूतन सावळे हिने पटकवला. या कार्यक्रमाचे आयोजन प्राणिशास्त्र प्र. विभागप्रमुख डॉ. चित्रा मोरे व डॉ. अरुण गवारे यांनी केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्राणिशास्त्र विभागातील विद्यार्थी गौरव शिंदे व आभार गोपाल लांजूरकर यांनी केले. कार्यक्रमाच्या यशस्वतेसाठी जेष्ठ प्राध्यापक डॉ. सुनील मामलकर सर, प्रा.अविनाश मेहेकर, प्रा. डॉ. प्रवीण ठेंग, प्रा. शुभम साखरे, प्रा. डॉ. सुप्रिया बेहेरे, प्रा. भास्कर भिसे यांनी प्रयत्न केले. या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

7.2/6: on the occasion of wildlife week poster and model presentation competition organized

IQAC CO-ORDINATOR
Shri Shivaji Arts, Commerce
and Science College, Motala

Principal
Shri Shivaji Arts, Commerce
& Science College Motala
Dkt. Buldana

Photographs and News related to Best Practice:

Shri Shivaji Education Society, Amravati's
Shri Shivaji Arts, Commerce and Science College, Motala Dist.- Buldhana (M.S.)
 443103

Eco-friendly Rakhi Competition
 On the Occasion of
Rakshabandhan
 Organized By
Department of Botany
 in collaboration with
Nature Club

75
 आज़ादी का
 अमृत महोत्सव

Convenor
Dr. G. N. Jadhao
 Principal

Mr. A. S. Meherkar
 IQAC Coordinator

Prof. S. S. Sakhare
 Organising Secretary
 Asst. Professor

Dr. P. A. Theng
 Coordinator
 H.O.D. Botany

Rules & Regulations

1. Rakhi should be prepared by Eco-friendly material.
2. 'Rakhi' Prepared by using Plastic material will not be accepted for competition.
3. Submit your Rakhi on or before 10 August 2022.
4. If any query Contact on : 7020727856, 7972312933

7.2/7: Eco- friendly Rakhi Preparation Competition & celebrate Raksha Bandhan virtuous bond of love between a brother and a sister which is one of the deepest and noblest of all human emotion.

IQAC CO-ORDINATOR
 Shri Shivaji Arts, Commerce
 and Science College, Motala

Principal
 Shri Shivaji Arts, Commerce
 & Science College Motala,
 Dist. Buldhana

7.2/8: Nursery Management & Vrukshamitra Scheme

रोपवाटीका लोकार्पण व वृक्षमित्र योजनेचा शुभारंभ

मोताळा -

स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे दिनांक १३ सप्टेंबर २०२२ रोजी पर्यावरण संवर्धन समिती व राष्ट्रीय सेवा योजना द्वारा आयोजित रोपवाटीका लोकार्पण व वृक्षमित्र योजनेचा शुभारंभ करण्यात आला. प्रत्येकाने किमान एक तरी झाड लावावे. रोप लावण्याबरोबर ती कशी जगतील याचीही खबरदारी घेतली पाहिजे. संगोपन केले पाहिजे. भविष्यात वृक्ष टिकले नाहीत तर आपणही टिकणार नाही. मुलांप्रमाणे झाडांचीही काळजी घेणे गरजेचे आहे. निसर्गाबरोबर राहण्या

साठी वृक्षलागवड ही सुवर्णसंधी आहे. कार्यक्रमासाठी अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ गजानन जाधव, उद्घाटक म्हणून सन्माननीय डॉ. सारिका भगत, तहसीलदार मोताळा, या उपस्थित होत्या. रोपवाटीका लोकार्पण व वृक्षमित्र योजना या नावीन्यपूर्ण उपक्रमाबद्दल डॉ. सारिका भगत यांनी कौतुक केले.

या कार्यक्रमासाठी उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते विद्यार्थ्यांना व परिसरातील पर्यावरण प्रेमींना रोपट्यांचे वितरण करून रोपवाटिकेचे लोकार्पण करण्यात आले. प्रथम वर्षातील विद्यार्थ्यांना हे वृक्ष तीन वर्ष संगोपन

करायचे आहे. प्राचार्य डॉ गजानन जाधव यांनी मार्गदर्शन करताना पर्यावरण संवर्धन ही काळाची गरज असल्याचे प्रतिपादन केले. या वेळी मंचावर मराठी विभागप्रमुख प्रा. नंदा मास्कार, प्रा. पुरुषोत्तम चाटे, प्रा. डॉ. प्रविण ठेंग हे उपस्थित होते. कार्यक्रमांचे प्रास्ताविक डॉ प्रविण ठेंग, सूत्रसंचलन महिला कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. चित्रा मोरे तसेच आभार प्रदर्शन रा. से. यो कार्यक्रम अधिकारी प्रा. दादा मनगटे यांनी केले. कार्यक्रमा साठी महाविद्यालयातील प्राध्यापक, विद्यार्थी तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.

IQAC CO-ORDINATOR
Shri Shivaji Arts, Commerce
and Science College, Motala

Principal
Shri Shivaji Arts, Commerce
& Science College Motala,
Dist. Buldana

Best Practice II:

7.2/ 1: Rain Water Harvesting in Farm Pond (In Monsoon)

7.2/ 2: Roof Top Water Harvesting Near Borewell.

IQAC CO-ORDINATOR
Shri Shivaji Arts, Commerce
and Science College, Motla

Principal
Shri Shivaji Arts, Commerce
& Science College Motla
Dist. Buldana

7.2/ 3: PVC Pipes System For Roof Top Water Harvesting.

देशोन्नती

शिवाजी महाविद्यालय होणार पाणी स्वयंपूर्ण

देशोन्नती वृत्तसंकलन...

मोताळा ■ स्थानिक श्री शिवाजी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय मोताळा येथे आज १४ नोव्हेंबर रोजी रेन वॉटर हार्वेस्टिंग प्रकल्पाचे उद्घाटन करण्यात आले.

रेन वॉटर हार्वेस्टिंग, ही पावसाचे पाणी गोळा करण्याची प्रक्रिया आहे, ज्यावर पाऊस पडतो अशा कोणत्याही पृष्ठभागाचे हे पावसाचे पाणी असू शकते. त्यानंतर हे पाणी गाळले जाते आणि नंतर वापरासाठी साठवले जाते. या पाण्याची साठवण करण्याविषयीची वांगली गोष्ट म्हणजे ती जमिनीतील पाण्याची पातळी सामान्य होण्यास मदत करते. हे पाणी वाया जात नाही. महाविद्यालयातील सर्व इमारतीमधील पृष्ठ भागावरील पाणी एकत्रितपणे एका मोठ्या खड्यात जमा करण्यात येणार आहे. रेन वॉटर हार्वेस्टिंग ही पाणी वाचविण्यासाठी सर्वात जास्त वापरल्या जाणारी पद्धत आहे. पाण्याचा अपव्यय होऊ नये तसेच पाणी वाया जाऊ नये यासाठी ही संकल्पना वापरल्या जात आहे. रेन वॉटर हार्वेस्टिंग प्रकल्पा द्वारे शिवाजी महाविद्यालयात जवळपास एक

लाख लिटर पाणी वाचवून महाविद्यालय हे पाणी स्वयंपूर्ण होणार आहे. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ गजानन जाधव यांच्या मार्गदर्शनात या रेन वॉटर हार्वेस्टिंग प्रकल्पाचे उद्घाटन करण्यात आले. यावेळी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. सुनिल मामलकर, पाणी फाऊंडेशनचे विभागीय समन्वयक सुखदेव भोसले, तालुका समन्वयक निलेश बडे, कॅम्पन अविनाश मेहरकर, प्रा.डॉ.प्रविण टेंग, प्रा.डॉ. अभय ठाकूर, प्रा.डॉ. अमृतकर, महाविद्यालयातील प्राध्यापक, विद्यार्थी तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते. (ता.प्र.)

Deshonnati Edition
Nov 15, 2022 Page No. 6
Powered by : eReleGo.com

IQAC CO-ORDINATOR
Shri Shivaji Arts, Commerce
and Science College, Motala

Principal
Shri Shivaji Arts, Commerce
& Science College Motala
Dist. Buldhana